

JUUNI 2008

Veeprojekt jätkub

Hajaaastuse veeprogramm jätkub ka sel aastal: 16. juunist 18. juulini võtame vastu avaldusi puhta vee kättesaadavuse parandamiseks.

Toetust on võimalik saada: kaevude ja joogiveetorustike ehituseks; kaevude ja joogiveetorustike ehituseks vajalike materjalide ja tarvikute soetamiseks; vee pumpamis- ja puhastusseadmete soetamiseks ning paigaldamiseks; joogiveetorustike teostumöödistamiseks; vee kvaliteedi analüüsimiseks; kaevude tamponeerimiseks.

Taotluse vorme saab valla, maavalitsuse ja EASi koduleheküljelt.

Kui on soov parandada olemasoleva kaevu vee kvaliteeti või kogust, tuleb koos avaldusega esitada ka vee kvaliteedi analüüs.

Veetorustiku ja/või puurkaevu ehitamisel teise inimese maale tuleb sõlmida maaomanikuga lihtkirjalik kokkulepe ja seejärel seada notari juures servituudid. Riigimaa puhul annab nõusoleku maavanem. Kaevude ja veetorustike ehituseks on vaja võtta vallavalitsusest ehitusluba.

Vee kvaliteedi parandamise kuludest tuleb taotlejal endal maksta kolmandik. Taotleja ja kaastaotleja peavad olema Sõmerpalu vallas registreeritud hiljemalt 1. jaanuaril 2008. Neil ei tohi olla riigile maksuvõlga. Samuti peavad neile kuuluvad ehitised olema arvel ehitiste registris.

Enne avalduse toomist palun helistada tel 506 3254.

AARE HOLLO,
asevallavanem

Probleemid veemöötmisega

Kahjuks on Sõmerpalu vallas üksjagu veetarbijaid, kes ei taha õigel ajal oma veelugeja näitu teada anda. Seetõttu peab kommunaali töomes sõitma kohale näitu võtma.

Sellega seoses tekib põhjendamatu lisakulu, mis tuleb edaspidi veetarbijal endal kinni maksta.

Lisakulu ja -töö vältimiseks soovime teatada oma

veelugeja näidust õigel ajal, iga kuu lõpus.

Lisaks tuletan veetarbijatele meelde, et ühisveevärgi vett ei tohi kasutada aiamaa kastmiseks, kui kastmisvesi ei läbi veelugejat. Kui on soov veevärgi vett kastmiseks kasutada, tuleb paigaldada lisaveemööttja.

AARE HOLLO,
asevallavanem

Valla kodukandipäevad

Tulemas on valla teised kodukandipäevad: 26. juulil Osulas ja Kurenurmes, 27. juulil Järveres, 2. augustil Sulbis, kus toimub ka vallapäevade pidulik lõpetamine. Jälgige reklaami!

Sulbi kodukandipäeva kava
10–11 kogunemine endise Sulbi koolimaja juures, registreerimine;

11–11.45 tervitused, väike kontsert;
11.45–14 ekskursioon külladesse;
14–15 lõunasöök;
15–17.30 murumängud, lastetegevused, kanuusõit;
17.30–18 Sulbi külateatri etendus;
18–20 debatt külakultuurist, valla seltside etteasted;
20 simman.

30. mail peeti Osula Harjumäel kolmandat valla laulu-tantsupidu. Peol astusid üles kõik valla isetegevuskollektiivid alates koolilastest ja lõpetades memmedega. Pildil on Osula segakoor.

Lastekaitsepäeval lustisid valla lapsed Osula Harjumäel.

Lastekaitsepäev Osulas

MARET SOON,
Osula külaseltsi esinaine

1. juunil toimus Osula Harjumäel lastekaitsepäevale pühendatud kogupereüritus. Päeva sisustasid päästeameeti, politsei, Kaitseliidu, noorkotkaste ja kodutütarde esindajad.

Lapsed said tutvuda tuletõrjeauto tehnikaga

ja uudistada, millised töövahendid on nüüdisaegsel politseil.

Kaitseliit õpetas maastikul maskeerumisa ning orienteeruma. Samuti sai kokku panna temaatilispusle, oli võimalik uudistada relvi.

Väga populaarne oli nii poiste kui ka tüdrukute seas õhupüssi ja vibuga laskmine. Seda võimalust kasutasid ka lapsevane-

mad. Väiksematele lastele olid magnetiks kipskujude värvimine ja lepatriinude töötuba metsa all. Iga soovija sai näole või kehale ilusa maalingu.

Meeleolu aitasid luua Kersti Karu tantsutüdrukud Osula ja Sõmerpalu põhikoolist. Kõik soovijad said süüa pannkooke moosiga, jagati ohtralt õhupal-

le. Et ilus päev korda läks,

selle eest tänu kõigile toetajatele: Sõmerpalu vallavalitsusele, kohaliku omaalgatuse programmile, abilistele Sõmerpalu lasteaiast ja Sulbi maarahva seltsist, sponsoritele: Leili Kreitzbergile, Vöhandu POÜle ja Viljandi paberivabrikule. Eriline tänu koeratüdruk Luisele ja tublidele Osula külaseltsi liikmetele.

Hinnatakse Sõmerpalu hooldekodu kvaliteeti

KAIDI-MARI LIPING,
Siksali arenduseltsi juhataja

12.–16. maini käis Võrumaa neljaliikmeline delegatsioon Prantsusmaal Agen'is tutvumas sotsiaalhoolekandeametite teenuste kvaliteedi hindamise meetodikaga «Valoris». Koolitusel saadud teadmistele tuginedes hinnatakse sel suvel ka ühe Võrumaa sotsiaalhoolekandeametuse – Sõmerpalu hooldekodu kvaliteeti.

Prantsusmaal peavad kõik sotsiaalhoolekandeametused igal aastal tegema sisehindamise, millele peab viie aasta jooksul järgnema välishindamine. «Valoris» on üks riiklikult tunnustatud hindamismetoodikatest. Hindamise aluseks on põhimõte: iga sotsiaalhoolekandeametuse peab tegutsema selle nimel, et tõrjutud inimesed loimaksid kohalikkude kogukonda. Sel eesmärgil pakutakse neile inimestele

nende väärtust tõstvad sotsiaalseid rolle. Suurt tähelepanu pööratakse sellele, et sotsiaalhoolekandeametuste kliendid jätkaksid pooleli jäänud haridusteel ning leiaksid endale töökoha.

«Valorise»- süsteemi puhul on tähtis privaatsus. Klienti suhtutakse austusega ja tema kaitsmiseks kasutatavad vahendid meetodid püütakse valida nii, et need ei piiraks liigselt õigusi ja vabadusi.

Hinnatakse, kas teenuste kasutajate vajadused on rahuldatud ning kui võrd on nad kaasatud sotsiaalhoolekandeametuses otsuste tegemisse. Keskendatakse isikuse arendamisele, inimese enesehinnangu ja eneseväärikuse tõstmisele. Seega on esikohal hoolekandeametuse klient, mitte personal. Hindamise lõpus esitatakse asutuse juhtkonnale nii suuline kui ka kirjalik aruanne.

Mida tehakse asutuse hindamiseks? Kõigepealt tutvutakse asutuse doku-

mentide, selle asukoha ja ümbruskonnaga. Tehakse intervjuud asutuse juhtkonnaga, töötajate ja klientidega. Kõik hindamiskomisjoni liikmed täidavad seejärel vaatluskaardi, pannes kirja faktid ja oma tähelepanekud.

Järgmisena arutab hindamiskomisjon üheskoos kõik läbi ning paneb igas valdkonnas hinde. Samuti pannakse kirja soovitusel ja ettepanekud, mida sotsiaalhoolekandeametuse saaks muuta.

«Valorise» koolitusel osalenud Võru maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Peep Piirsalu sõnul on Eesti sotsiaalsüsteemil veel arenguruumi, ent häbenemiseks ei ole põhjust.

Piirsalu rõhutas, et sotsiaalabi ja -teenuseid saava inimese püüdluseks peaks olema elus iseseisvalt toime tulla. Sotsiaalhoolekandeametused võiksid aga endiste klientide toimetuleku vastu

ka edaspidi huvi tunda.

Sama meelt oli Sõmerpalu vallavolikogu esimees Aivar Rosenberg. Ta leidis, et kuigi mõni Prantsusmaa sotsiaalhoolekandeteenus oli viimase pisiasjani lihvitud, jäi siiski mulje, et pärast turvakodust lahkumist jääb inimene taas ükski.

Koolitusel osalesid Võru maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Peep Piirsalu, Sõmerpalu vallavolikogu esimees Aivar Rosenberg ja vallavanem Lenhard Ermel ning Siksali arenduseltsi juhataja Kaidi-Mari Liping.

Koolitus toimus Euroopa Liidu Leonardo da Vinci programmi projekti raames.

Projekti juhtpartner on Prantsusmaa organisatsioon Cedis, üks «Valoris» meetodika väljatöötajatest.

Eestit esindab projektis Siksali arenduselts. Projektis osalevad partnerid ka Poolast, Hispaaniast ja Šveitsist.

Lepatriinu lasteaia tegus õppeaasta

KERSTI OTS, lasteaia õppealajuhataja

Suvi on käes ja Lepatriinu lasteaia hakkab õppeaasta lõppema. Aasta jooksul on lapsed omandanud uusi teadmisi, pidanud pidusid, tähistanud rahvakalendri tähtpäevi, käinud õppekäikudel ja ekskursioonidel.

Kõige suurejoonelisem üritus oli maakonna lasteade koolieelikutele korraldatud õppepäev «Otsi Otti!». Sellest võttis osa ligi 300 last. Õppepäeval said mudilased teadmisi, kuidas metsas eksimise korral hakkama saada.

Väga meelde jäävad olid tönisepäevapidu, jõulupeod ning kahtlemata «Lauluvurr» ja Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamiseks korraldatud kontsert.

Sõmerpalu lasteaia lapsed koos külas käinud tuletõrjekoera Nubluga.

Esmakordselt toimusid meie lasteaia kevadel olümpiamängud.

Lepatriinud jäävad varsti suvepuhkusele, et siis uuel õppeaastal jälle rõõmsalt kohtuda. Kõige vanemad lepatriinud on

juba pesast lahkunud. Oma meeleolukal peol jätsid nad hüvasti sõprade, õpetajate ja muretu lapseõlvega.

Üks mänguline etapp lapse elus on lõppenud, et anda koht juba märksa pikemale ja pingutust

nõudvamale teekonnale tarkusemaal. Saates Lepatriinukodust ära oma kõige suuremaid ja tublimaid lapsi, oleme muidugi veidi kurvad.

Märkimisväärne on see, et sel aastal läks kooli rüh-

matäis lapsi – 21. Sellist suurt pereheitmist siin majas ei mäletatagi, kui seda üldse kunagi juhtunud on. Samas on meie süda rahul ja rõõmus, sest teame, et lapsed saavad hakkama.

Usume, et lasteaia kaasa antud reisikott sisaldab selle teekonna alustamiseks vaja minevaid teadmisi ja oskusi.

Loodame, et uued matkakaaslased on neile nõu ja jõuga abiks koti edasisele täitmisel ning vahel ka selle raskuse jagamisel.

Soovime kogu Lepatriinu pere poolt põnevat teekonda ja toredaid matkakaaslasid!

Tänu Lepatriinu pererele tõise ja teguderohke aasta eest!

Soovin kõigile lõõgastavat ja kosutavat suvepuhkust, et siis uue energiaga jälle otsast alata.

Reis Leedumaa põnevatesse paikadesse

Reisieltskond Nida poolsaare liivaluidetel.

VIIA HALLER

Sõmerpalu ja Osula kooli reisiühendused käisid 15.–17. maini Leedut avastamas.

Varahommikul alustasime teekonda Läti kaudu Leedu linna Palanga poole. Teel tegime peatuse Šiauliai lähedal Ristimäel, kuhu juba 1863. aastal hakati koguma ja püstitama riste.

Palanga asub Klaipeda maakonnas ja on Neringa kõrval üks Leedu tähtsaimaid kuurortlinnu. Palanga liivarand on 18 km pikk. Päikesepaistelisi päevi on seal rohkem kui mujal Leedus.

Palanga on Leedu ainus kuurortlinn, kus elu keeb mai lõpust septembrini. Suveõhtutel on väga romantiline jalutada Palanga pea-

tänaval, kus on külg külge kõrval reas mitmesugused söögikohad ning peaaegu igas neist on elav muusika.

Õöbisime noortehotelis. Hommikul algas sõit Klaipeda kaudu Kura säärele. Klaipeda vanalinnas on ohtralt 18. ja 19. sajandil ehitatud Saksa stiilis maju. Kitsastel tänavatel liikudes näeb ka palju kindlusevaremeid, bastione ja kaitse-

valle.

Kuulsa meremuuseumi külastamiseks peab tegema mõneminutilise praamisõidu Kura sääre tippu. Reis oli lühike, aga emotsioonide pakkus küllaga: ühel kaldal on kaunite liivaluidetega rahvuspark ja teisel ilmatu suur sadam tohutute industriaalhitiste, kraanade, eri stiilis ja suuruses veesõidukitega.

Leedul on Balti riikidest kõige lühem merepiir, seepärast püütakse seda igati ära kasutada. Käisime endises merekindluses asuvat suurt akvaariumi ja jälgisime suurepäraselt etendust delfinaariumis, kus esinesid delfiinid ja merilõvid koos oma treeneritega. Võrratu delfinaariumi intelligentsed peategelased pakkusid elamus, millest jätkus terveks

päevaks. Need imelised loomad ei jäta kedagi külmaks: nad tegid unustamatuid palli- ja rõngatrikke ning katkestasid pealtvaatajate melu aeg-ajalt oma lauluga.

Seejärel sõitsime Nidasse, et tutvuda Leedu tõeliselt uhkete ja võimsate liivaluidetega, mis veel praegugi liiguvad.

Käisime ka Juodokrantse ja tegime toreda jalutuskäigu «nõidade mäele», kus nägime vahvaid puuskulptuure. Õhtuks jõudisime väsinult, kuid rahulolevana tagasi Palangasse.

Viimasel päeval käisime vaatamas merevaigumuseumi parki ja Tishkevitchi lossi. Jalutasime Bierute mäel. Enne kojujõudmist tegime veel väikese peatuse Riias.

Tänavused koolilõpetajad

Sõmerpalu põhikool

Marileen Haan
Ave Jõeloo
Ivo Jõeloo
Mati Jõgiste
Taavi Järv
Marek Kapp
Kätlin Kase
Kaire Liivar
Terli Linnas
Tiit Mattis
Signe Palok
Raili Pärt
Martin Vill
Marek Ojaots

Osula põhikool

Sigrid Habe
Jelena Jerastova
Kaisa-Sandra Kari
Merit Lindmets
Raino Lindmets
Egle Linnas
Mairo Mürsepp
Sirli Randva
Janno Saavel
Ipirke Sainast
Eda Veske
Mikk Värnik

Kurenurmelaste perepäev Uhtjärve nõiariigis

4. juunil korraldas Kurenurme külaselts perepäeva Uhtjärve nõiariigis. Osales üle 50 inimese: põhiliselt lapsed emadega, aga ka mõned isad, kes ei pidanud paljude perega toredat pärastlõunat veeta.

Nõiariigis ootasid meid majaperenaine ja nõid, kes saatsid meid koos giidiga nõiariigiga tutvuma. Tegime tutvust nõidade luudadega ja proovisime, kui kaugele lendavad luuad ilma nõia võlusõnata.

Vaatasime nõiamaju ja suundusime ligi kilomeetrisele metsarajale. Teel tutvusime haruldaste puude ja taimedega. Saime teada, et kes leiab kuldehte, peab selle edasi kinkima, muidu toob see talle õnnetuse kaela. Ronisime ka läbi tervisetünni ja kui kellelgi kusagilt valutab, tuli see koht kõige enne läbi tünni torgata: siis pidi valu kaduma.

Metsas ootas meid nõid koos nõiasaiadega. Pajuvitsa otsa oli pandud kaneelisaia-

taigen ja see tuli endal tule peal ära küpsetada. Toimus ka väike viktoriin selle kohta, mis meile metsas räägiti. Tublimad said autasu.

Matkalt tagasi jõunud, algasid lõbusad mängud ja võistlused.

Suur tänu toredale nõiariigi pererahvale, kes meie lastele toreda päeva sisustas. Meeldiva sõidu eest täname toredat bussijuhti Kalle Kreevaldit.

LAIN REHKLI

Vanurite hoolitus Soomes

Juuni algul sain tutvuda, kuidas käib vanurite hoolitamine Soomes.

Lisaks saajale loengutunnile õnnestus käia Soome väike-, hoolde- ja eakatekodudes.

Igal sammul torkasid silma soomlaste rõõmsameelsus ja hoolivus. Hooldekodudes olid vanurid nagu oma kodus: oma mööbel, omad riided, omaette tuba. Igas majas oli saun. Soe toit toodi pakendatuna kohale.

Soomeskoostabotsiaalamet vanurile sotsiaalteenuste plaani. Vastavalt sellele otsustatakse, kas vanur saab kodus hooldaja toel hakkama, läheb toetatud elamisse, väike- või vanadekodusse.

Koduhooldusel vanuri juures käib hooldaja 2–3 korda nädalas, teistes on hooldajad ööpäev läbi. Koduhooldusel vanuril on käe peal nn kell, et vajaduse korral abi kutsuda. Igal koduhooldajal on hooldada 5–8 vanurit.

Toetatud elamised on ridaelamuboksid, kus vanuril on tuba, köök ja pesemisruum. Ühes sellises elas 102aastane vanaproua, kes nägi oma vanuse kohta väga hea välja. Väikekodus on üheinimese toad ja ühisköök.

Vanadekodu juures on päevakeskus, kus saab teha käsitööd, käia jõusaalis ja juuksuris. Takso toob kindlatel päevadel päevakeskuse kodused vanurid.

Valminud käsitööd pannakse müüki ja saadud raha eest ostetakse vahendeid uuteks tegemisteks.

Meie jaoks oli huvitav intervallhooldus: kodus elavad ja omaste toel hakkama saavad vanurid tuuakse vanadekodusse nädalaks-paariks, kui omastel on tarvis ära sõita või on hooldamisel muid ajutisi takistusi.

Soome vanuritel lastakse endal toimetada nii palju, kui keegi jaksab. Hooldaja on kõrval, et vanur ennast ei ohustaks. Ise toime tulles on eaka enesehinnang kõrgem.

Soomeski on lähisugulastel kiire ja enamiku ajast on vanurile toeks hooldaja. Eakatega suhtlemisel on suureks abiks rõõmus tuju, huumorimeel, kannatlikkus ja järjekindlus.

Soome viis mind projekt «Võõras kodu töökeskkonnana», õppereisi korraldas Eesti regionaalse ja kohaliku arengu sihtasutus.

REET KÄÄR

Viimane koolikell

23. mail helises Sõmerpalu kooli üheksandikele viimane koolikell. Seitse armsat patsides tüdrukut ja seitse vahvat nokkmütsides poissi, lemmiklelud kaenlas, astusid esimese klassi õpilaste saatel tutipäeva aktusele.

Aitäh kõigile klassidele, kes meile viimase koolikella aktusel häid sõnu, laulutantsu, vahvaid kingitusi ja lilli kinkisid. Hinge läks ja nii mõnelegi tõi pisara silma 8. klassi slaidiprogramm esimesest koolipäevast kuni 9. klassi tegemiseni.

Kõige põnevam oli meenutada lapsepõlveaegu lasteaias. Lustisime lasteaiaputukate olümpiamängudel: tegime soojendusharjutusi, kiirjooksu, lasime liugu ja tantsisime.

Traditsiooniliselt käisime Suurel Munamäel ja Ööbikuorus.

Kiikusime kevadpäikse paistel ja imetlesime kaunist loodust. Öhtul korraldasid 8. klassi õpilased meile toreda peo.

TIIU ALTER

Õpilaskonverents

24. aprillil toimus Sõmerpalu koolis alkoholiteemaline õpilaskonverents. Anti ülevaade kahe kooli õpilaste alkoholiküsimustiku vastustest, 12 õpilast pidasid ettekande, külalisena esines Tartu ülikooli kliinikumi doktor Enno Kross.

Vaatleja oli Võru maavalitsuse terviseedenduse peaspetsialist Mare Udras. Osales 100 Sõmerpalu ja Osula kooli vanema astme õpilast. Muu hulgas oli õpilastel võimalik täita test, lahendada probleemituatsioone ja joonistada temaatiline plakat. Kolm paremat rühma said auhinna.

Konverents lõppes filmiga «Vaenlane nr 1», seda kommenteeris Enno Kross. Üritus kestis 4,5 tundi ja oli üsna pingeline: kõik pidid kogu aeg kaasa mõtlema ja töötama.

Elevust tekitas vahepausidel kooli õpilasesindus eesotsas Liina Hirve, Terli Linnase ja Kätlin Kasega.

Ülesandeid jagas ja tegevust koordineeris Marileen Haan. Külalised Enno Kross ja Mare Udras jäid toimunuga rahule. Neid üllatasid ka õpilaste viisakas käitumine ning tähelepanelikkus.

Samasuguse konverentsi korraldasime ka Ahja keskkoolis, kus saime sooja vastuvõtu osaliseks.

VIIA HALLER

Perepäev Sõmerpalu koolis

DIANA MANDLI

10. mail, päev enne emadepäeva, oli Sõmerpalu põhikoolis traditsiooniline perepäev.

Päeva alustasime tantsuga. Antsla tantsurühm Pärliline esitas omanäolisi tantsu.

Pärliinele järgnesid meie kooli tantsijad. Kiitust väärib Kätlin Kase, kes oli tantsuseaded välja mõelnud ja teoks teinud.

Väikesed laululapsed oma kaunite lauludega emast tegid emade meele härdaks.

Näitemäng «Kass, kes kõndis omapead» näitas selgelt naise tarkust ja kavalust. See on järjekordne tõestus selle kohta, miks inimkond on nii edukalt eksisteerinud.

Minu eriline sümpaatia kuulub tõelisele kassile ja targale naisele.

Seejärel sai kätt proo-

Perepäeval jätkus tegemist nii lastele kui ka nende vanematele.

vida kimpude tegemisel, keraamiliste kujude värvimisel, tekstiilist lillede valmistamisel ja täpsusviskel. Täpsemad said autasu.

Kõigil oli võimalus kü-

lastada maniküürijat ja juuksurit, lasta teha massaaži. Kellel oli mahti, sai teisel korrusel ilutooteid ja puhastuslappe osta.

Kolm tundi möödus

märkamatu. On tore, et Sõmerpalu kooli õpetajad jaksavad ja soovivad korraldada erinevaid üritusi nii õpilastele kui ka nende peredele.

Sõmerpalu kooli looduslaagrit on peetud juba 10 aastat

TIIA LINNAS
PILLE KULBERG

Sõmerpalu põhikooli 10. looduslaager algas Kurgjärvel kooli lipu heiskamisega. Päev kujunes sisutihedaks ja tõiseks.

Õpilased pidid lahendama loodusteemalisi matemaatikaülesandeid ja tundma taimi. Toimused maastikmäng ja loodusteemaline viktoriin.

Pärast väikest puhkepausi toimus õppekäik

Vaikse järve ümbruses koos Hendrik Relvega. Kuulati looduse häält ja õpilased said teada, kuidas taimed aitavad meil metsas ellu jääda.

Perearst Anne Ojakäär rääkis ohtudest metsas ja sellest, kuidas kannatanule esmaabi osutada. Öhtul toimus stiilipidu «Värvid», sellele järgnesid grillipidu ja disko.

Teine päev algas piduliku rivistusega, kus laagriülem Pille Kulberg õnnitles kõiki laagrilisi ajalooliselt

tähtsa sündmuse – Sõmerpalu looduslaagri kümnennda aastapäeva puhul.

Seejärel jaguneti kaheks rühmaks: üks läks lähendamata keeleülesandeid, teine aga tegeles paintballiga. Tunni pärast tehti vahetust. Seejärel toimus poole tunnine võilillepärja punumise võistlus.

Pärast lõunasööki oli raske matk Vällamäe tippu. Sealt tulnuid üllatas Erja Arop, kes tahtis matkajatega kohe tantsima asuda. Tegime siiski väikese hinge-

Sõmerpalu kooli õpilased Kurgjärvel looduslaagris.

tõmbepausi.

Enne laagri lõpetamist oli kõigil suurepärane meeleolu. Tubli grillimismeeskond valmistas veel enne ärasõitu õhtusöögi ja see-

järele toimus autasustamine: selgusid kahe päeva jooksul toimunud tubadevahelise võistluse tulemused. Laager oli järjekordselt vahva ja meeldis kõigile.

Kohtumine Hendrik Relvega

Sõmerpalu kooli algklassiõpilastel oli 27. mail võimalus kohtuda loodusteadlase, -fotograafi ja -uurija Hendrik Relvega.

Mudilastele räägiti Eesti metsadest, nii taime- kui ka loomariigist. Lisaks huvitavalt esitatud faktidele ja toredale pildimaterjalile said õpilased ka praktilisi õpetusi metsas tegutsemiseks.

Mida uut ja huvitavat 2. klassi lapsed teada said ja meelde jätsid:

- rästiku mürk ei tapa, hammustuse korral peab rahulikult ära minema ega tohi jätet hammustuse kohalt kinni tõmmata;
- putukatel on kuus jalga;
- ämblik ei ole putukas;
- loomariigis on kõige vähem imetajaid ja kõige rohkem putukaid;
- kärnkonn kõnnib, aga rohu-

konn hüppab;

- siiril on umbes 1600 okast;
  - Eestis on umbes 1500 karu;
  - verd imevad ainult emased sääsed;
  - orav poegib kaks korda aastas ning pojad on pesas umbes kuu aega;
  - sisaliku saba on kinnitatud keha külge konksukestega ja kui ta saba kaotab, on tal ikkagi väga valus;
  - sipelgapesas on sipelgaid rohkem kui Eestis inimesi.
- Lapsed arvasid, et Hendrik Relve on üks väga tark inimene. Ta seletas kõike hästi huvitavalt, rahulikult ja arusaadavalt.

ANNELI JÕELOO

Koristuspäev

Sõmerpalu koolis algas kampaania «Teeme ära 2008» natukene varem, 29. aprillil. Sellel päeval koristasime maanteeääri.

Metsaistutus

Sellel aastal oli 5.–11. maili üle-eestiline metsanädal, tunnuslauseks oli tänavu «Kasvab mets, kasvab Eesti». See tähendab, et kui kasvab mets, säilib ka meie metsade looduslik rikkus.

Oma panuse uue metsapõlve loomisel andsid ka Sõmerpalu kooli 9. klassi õpilased, kes käisid metsanädalal kodulähedases Tinnipalu metsas puid istutamas. 1,1 hektari suurusele raiesmikule istutasime 2000 kuuseistikut.

Istutamine polnud raske, kuid suur vihmahoog takistas nii, et pidime töö esimesel päeval pooleli jätma. Tublimad õpilased ja kolm lapsevanemat lõpetasid töö pühapäeval, kui oli hea ilm.

Metsaistutus on õilis üritus, sest mets on väärtus. Metsa peab hoidma, et see säiliks ja valmistaks rõõmu paljudele järgmistele põlvkondadele.

TIIU ALTER

Tüdrukutenädal

MARJU SARAPUU

Sõmerpalu koolis toimus enne emadepäeva, 5.–9. maili traditsiooniline algklasside tüdrukute nädal.

Esmaspäeval tulid kõik kooli triibulistest riietes, päeva lõpus oli spordivõistlus.

Teispäev oli lillapäev. Kõik väikesed daamid tulid juba hommikul kooli lillelistes riietes. Paljudel olid ka soengus kaunid kevadlilled.

Kaasas oli kõigil endavalmistatud lillekimp. Päev lõppes Kadri Ossise kosmeetika-teemalise ettekandega, millest said osa ka poisid. Kolmapäeval olid tüdrukud riietanud end ruudulistesse ja neljapäeval mummulistesse riietesse. Neljapäeval sai näidata perenaiseoskusi: valmistada tuli einevõileib ja üks magus suupiste. Reedel toimus nädala lõpetamine. Suur aitäh tublidele tüdrukutele ja nende vanematele!

Ala oli meil suur: Soelt Vareseni, lisaks Sõmerpalu kooli ümbrus ja alevik. Teeääri oleme koristanud juba palju aastaid. Ja tore on see, et järjest vähem viskavad nii autojuhid kui ka jalakäijad prahti teeserva. Aga kõige rohkem prügi saime alevikust.

RAŠMUS-MER
ALLEKÖRS, 8. klass

Preemiareis

20. mail käisid Sõmerpalu põhikooli edukad õpilased preemiareisil Endla looduskaitsealal. Käisime mööda laudteesid ja vaatasime laukaid. Õppisime tundma sootaimi ja -loomi. Kokku käisime neli kilomeetrit. Pärast grillisime vorste ja mängisime palli.

ANNABELL DONTSOV,
2. klass

22. juuni jaanipäevapeo spordivõistlused

16.30 võistlejate registreerimine

17 lastejooks (kuni 6aastased) – jooks sirgel.

17.10 lastejooks (7–9aastased, tüdrukud, poisid) – jooks sirgel.

17.20 ümber Harjumäe jooks (10–12aastased tüdrukud, 10–12aastased poisid, 13–15aastased tüdrukud, 13–15aastased poisid) – üks ring.

17.40 jooks ümber Harjumäe (mehed, naised) – üks ring.

17.50 võistlused:

kummiku heitmine üle pea (naised 18–..., 13–17aastased tüdrukud – aja peale, veekandmine (10–12aastased tüdrukud) – aja peale.

18 võistlused:

kotipoks (mehed 18–..., 13–17aastased poisid) – kaotaja langeb välja,

koolieelikutele võistlused laval ja muru peal (kaks võistlust) – kaotaja langeb välja,

jalgratta vigursõit (12–14aastased poisid, tüdrukud, 15–17aastased poisid, tüdrukud) – slaalom aja peale.

18.20 meestele õllekasti hoidmine – aja peale, punkte saavad neli esimest,

naistele turukoti hoidmine – aja peale, punkte saavad neli esimest.

18.40 jalgpallislaalom (7–10aastased tüdrukud, poisid, 11–17aastased tüdrukud,

poisid, naised 18–..., mehed 18–...) – aja peale, kahekaupa.

19 sangpommi rebimine (32 kg), mehed – kordade arv, neli esimest saavad punkte.

19.15 kombineeritud võistlus peredele (mees, naine, üks laps).

19.30 vägikaikavedu (mehed, naised, 13–17aastased poisid) – meestest neli esimest saavad punkte.

20 köievedu (kolm meest, kaks naist; kolm 14–17 aastast noormeest, kaks neidu).

Valla rammumehe selgitamine kolme ala kokkuvõttes: õllekasti hoidmine, sangpommi rebimine, vägikaikavedu.

Valla sportliku naise väljaselgitamine viie võistlusala kokkuvõttes.

Võistluste peakohtunik on Anti Ossi.

Jaanituli südatakse kell 21. Tantsuks mängib ansambel Visiit.

Teated

Motokross

9. juulil toimub Sõmerpalu rahvusvaheline staadioni-motokross: treeningud algavad kell 14.30, võistlused kell 17.30. Kell 20.30 algab superfinaal Väino Leoki rändkarikale.

Vallaametnike kollektiivpuhkus

Sõmerpalu vallavalitsuse ametnikud on kollektiivpuhkusel 25. juunist 29. juulini. Puhkuse ajal on vallamajas vastuvõtupäevad 15., 22. ja 29. juuli.

Toimetulekutoetuse taotlust saab esitada 15. ja 22. juulil. Toetust makstakse 30. ja 31. juulil.

Raamatupidajad on tööl lisaks nimetatud kuu-päevadele ka 1., 2., 3. ja 4. juulil. Siis saab teatada veenäitusid ja maksta kommunaalmakse.

Surma ja lapse sündi saab registreerida Võru maavalitsuse registrite osakonnas Jüri 12 esimesel korrusel (Hele Mägi, tel 786 8348, Heli Kramp, tel 786 8347) või eelnimetatud vastuvõtupäevadel vallas.

Surma registreerimisel võtta kaasa kõik surnu kehtivad dokumendid (kui oli abielus, siis ka abielu-tunnistus).

Lapse sünni registreerimisel võtta kaasa mõlema vanema passid, ID-kaardid (ka vanemate sünnitunnistused, kui on olemas), abielutunnistus ja lapse sünnitõend.

Valla toetuse saamiseks pöörduge tööpäevadel vallamajja.

Andmeid täpsustama!

Seoses valla elanike andmete täpsustamisega rahvastikuregistris palume kõigil vallakodanikel tulla valda registripidaja Maria Saarme juurde või võtta ühendust tel 786 8804; 5332 4890.

Ootame «Kauni kodu» kandidaate

Ootame heakorrakonkursile «Kauni kodu» kandidaate. Tel 5197 1490 (Maia), tel 516 5751 (Maarika).

Kalmistupäevad

Kalmistupäevad on Osula kalmistul 29. juunil ja 24. augustil kell 11. Palume korras-tada omaste kalmud.

SÕMERPALU VALLAVALITSUS

Päästjaks Antsla komandosse!

Lõuna-Eesti päästkeskuse teeninduspiirkond on Jõgeva-, Põlva, Tartu-, Valga-, Viljandi- ja Võrumaa. Päästkeskuse peamised töövaldkonnad on päästetööd, riiklik tuleohutusjärelvalve, päästealane ennetustöö ning kriisireguleerimine.

Võtame tööle
PÄÄSTJAJD
Antsla komandosse

Töö kirjeldus: päästetööde tegemine, päästeala ennetustöös osalemine, päästevarustuse ja –tehnikate korrastamine ning hooldamine.

Nõuded päästjale: keskharidus, päästjale kehtestatud füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuetele vastamine, B-kategooria juhiluba (soovitavalt ka C-kategooria), valmidus meeskonnatöös, täpsus, usaldusväärsus, päästjale vastavad eetilised tõekspidamised.

Töö tüüp: täistööaeg, lepinguline (töö vahetustega).

CV koos soovivaldusega palume saata Lõuna-Eesti päästkeskuse louna@rescue.ee või Vanemuise 64, 50410 Tartu. Lisainfo komandost: Antsla komandopealik Toomas Sloog, tel 785 5501 või toomas.sloog@rescue.ee

Urvaste koguduse kirikuteated

Jumalateenistused

22. juunil kell 11 Urvaste kirikus (kuldleeripüha). 23. juunil kell 11 Urvaste kirikus (ristimisipüha). 24. juunil kell 11 Urvaste surnuaiapäha. Hommikul kell 10 kirikus armulaud. 29. juunil kell 11 Osula surnuaiapäha (Urvaste kirikus jumalateenistust ei toimu). 6. juulil kell 11 Antsla surnuaiapäha, kell 14 Urvaste kirikus (briljantleeripüha). 13. juulil kell 11 Urvaste kirikus (noorteleeripüha), kell 14 Heimtali kirikus. 20. juulil kell 11 Urvaste kirikus, kell 14 Kraavi kirikus (surnuaiapäha). 27. juulil kell 14 Heimtali kirikus jumalateenistus külalistega. Piknik ja õnneloos. 24. augustil kell 11 Osulas teine surnuaiapäha.

Muud teated

12. juulil kell 20 Urvaste kirikus Urmas Alenderi mälestuskontsert. Esinevad Tajo Kadajas ja Margus Vaher. 19. juulil kell 20 Urvaste kirikus kontsert, esinevad Jassi Zahharov ja Nele-Liis Vaiksoo. 30. juulil kell 17 Urvaste kirikus kontsert «Suvehelid». Atlan Karp (bariton, Vanemuine), Karmen Puis (sopran, Vanemuine) ja Elke Unt (organist, EELK Tartu Maarja kogudus). Kavas psalmid. 14. augustil kell 17 Heimtali kirikus Viru gospelkoori kontsert.

Kirikud on külastajatele avatud: Urvaste kirik 10.06.–26.07. T–L kella 12–15, Heimtali kirik 4.07.–27.07. R–P kell 14–17, Kraavi kirik 27.06.–26.07. N–L kella 15–17. Info tel 511 8271.

ÜLLAR SALUMETS, Urvaste koguduse õpetaja

*Naeratades silmad heitis päiksesse,
peoke tahtis haarata kullast õit,
nõnda palju rõõmu mahtus väiksesse
hinge, mille vallata õnne võit.*

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Elina Aader ja Kalmer Kuuseorg – poeg **KAIMAR**

Piia Proskina ja Margos Teos – tütar **MIIA-LY**

Kati Parker ja Rainer Banhard – poeg **MARKUS**

Palju õnne!

*Aeg su juustesse
puistanud on hõbehalli,
rahulikult tiksud ajakell.
Olgu ikka rõõmurikkad aastad,
mis on läbi käia sul.*

Juuli

Maria Raud

Edgar Kripp

Aleksander Kukumägi

Laur Luik

Heino Kender

Gloria Rätsep

Viive Jürgens

Maie Rohtmets

Kalju Vorms

Aado Iher

August

Laine Luhaäär

Herta Raag

Elfriede Valge

Leida Rehkli

Ilma Ploomsaar

Tiedrich Raidma

Endla Appleine

Kalju Rahu

Vaike Serv

Valeri Pöder

Peedu Eskla

*Elu on teadmata tee,
keegi ei tea, kus lõpeb see...*

Mälestame meie hulgast lahkunuid

Viktor Udu
Amanda Aas
Linda Saaremõts
Helje Leht
Kalle Peris
Jaak Kari

Reklaam

Disainmööbel odava hinnaga

Eesti mööbli maaletooja OÜ Mebelland pakub võimalust osta mööblit otse firmalt ja seetõttu tunduvalt oda-

vamalt. OÜ Mebelland pakub unikaalse disainiga mööblit.

Mööblivalikut koos pisi-piltide (klikkides pildile saab pilte suuremalt näha) ja kõigi andmetega saavad huvilised vaadata Internetist <http://www.mebelland.eu/vallad.xls>.

Väljaandja: Sõmerpalu Vallavalitsus, Trükk: AS Võru Täht